

Cuprins

Prefață	5
Din dragoste pentru dreptul administrativ	7
Abrevieri	11

CAPITOLUL I

TEORIA DREPTULUI ADMINISTRATIV .....

I. GENERALITĂȚI PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ.....

§ 1. Separarea și echilibrul puterilor în stat. Locul și rolul administrației în sfera puterilor statului	13
§ 2. Apartenența dreptului administrativ la ramura dreptului public	22
§ 3. Obiectul dreptului administrativ	25
§ 4. Rolul administrației	26
§ 5. Alte concepte fundamentale pentru administrația publică: ordinea publică și serviciul public	28

II. FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ACTUALE PRIVIND

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ ȘI DREPTUL ADMINISTRATIV .....

§ 6. Fundamente constituționale exprese și implicite pentru administrația publică.....	30
§ 7. Principalele modificări aduse prin Legea de revizuire a Constituției în materia administrației publice	31
§ 8. Stadiul și perspectivele unei noi revizuii constituționale în România	42

CAPITOLUL II

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ: ABORDĂRI CONCEPTUALE, DEFINIȚIE, TRĂSĂTURI .....

§ 1. Cele două sensuri: organic și funcțional.....	49
§ 2. Terminologie	49
§ 3. Puterea executivă. Relația cu administrația publică. Viziuni doctrinare	51
§ 4. Sfera autorităților care înfăptuiesc administrația publică.....	52
§ 5. Definiția administrației publice	54
§ 6. Executiv – administrație publică: relații și corelații	55

CAPITOLUL III

DREPTUL ADMINISTRATIV. DEFINIȚIE ȘI CORELAȚIA CU ALTE RAMURI ALE DREPTULUI .....

Secțiunea I. Definiția dreptului administrativ .....

§ 1. Despre drept	57
§ 2. Noțiunea dreptului administrativ	59
§ 3. O definiție reper	60
§ 4. Definiția dreptului administrativ.....	62

Secțiunea a II-a. Corelația dreptului administrativ cu alte ramuri de drept .....

II. 1. Corelația dreptului administrativ cu ramuri ale dreptului public.....	63
§ 1. Drept administrativ – drept constituțional	63
§ 2. Corelația dreptului administrativ cu dreptul Uniunii Europene	65

§ 3. Corelația dreptului administrativ cu dreptul financiar.....	68
§ 4. Corelația dreptului administrativ cu dreptul penal și cel de procedură penală.....	69
II. 2. Corelația dreptului administrativ cu ramuri ale dreptului privat.....	70
§ 1. Corelația dreptului administrativ cu dreptul civil.....	70
§ 2. Corelația dreptului administrativ cu dreptul muncii.....	71
Secțiunea a III-a. Drept administrativ național, drept administrativ european, drept administrativ global. Relații și corelații.....	73

CAPITOLUL IV

IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV.....	76
I. CONSIDERAȚII GENERALE.....	76
II. IZVOARELE SCRISE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV.....	76
§ 1. Scurte considerații.....	76
§ 2. Constituția și legile constituționale.....	78
§ 3. Legea organică și legea ordinară. Caracterul de regulă al legii ordinare.....	83
§ 4. Ordonanțele Guvernului.....	90
§ 5. Hotărârile Guvernului.....	92
§ 6. Actele administrației centrale de specialitate.....	93
§ 7. Actele prefectului.....	94
§ 8. Actele consiliului județean.....	95
§ 9. Actele consiliului local.....	95
§ 10. Actele primarului.....	96
§ 11. Actele președintelui consiliului județean.....	96
§ 12. Concluzii privind calitatea de izvoare de drept ale actelor autorităților administrației publice locale.....	96
§ 13. Tratatul internațional ca izvoare de drept, în general, și de drept administrativ, în particular.....	97
III. IZVOARELE FORMALE NESCRISE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV.....	100
§ 1. Considerații generale.....	100
§ 2. Cutuma sau obiceiul.....	101
§ 3. Reglementarea constituțională actuală a obiceiului.....	102
§ 4. Jurisprudența.....	103
§ 5. Jurisprudența Curții Constituționale.....	107
§ 6. Caracterul obligatoriu al jurisprudenței instanțelor europene asupra jurisprudenței instanțelor juridictionale din România.....	109
§ 7. Doctrina (literatura de specialitate).....	110
§ 8. Principiile dreptului ca izvoare nescrise ale dreptului administrativ.....	113
IV. RAPORTUL DINTRE IZVOARELE DE DREPT ADMINISTRATIV INTERN ȘI DREPTUL UNIUNII EUROPENE.....	116

CAPITOLUL V

NORMELE DREPTULUI ADMINISTRATIV.....	121
§ 1. Generalități.....	121
§ 2. Ipoteza normei de drept administrativ.....	122
§ 3. Dispoziția normei de drept administrativ.....	123
§ 4. Sancțiunea normei de drept administrativ.....	124
§ 5. Clasificarea normelor de drept administrativ.....	126

§ 6. Problema codificării normelor de drept administrativ. Prezent și perspective	127
§ 7. Dificultățile și avantajele codificării	128
§ 8. Perspective	130
§ 9. Preocupări privind codificarea procedurii administrative la nivelul Uniunii Europene	133
§ 10. Realizări la nivel instituțional. Reînființarea Institutului Național de Administrație	134
CAPITOLUL VI	
RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV	137
§ I. Determinări terminologice. Raport juridic, raport de drept administrativ	137
§ II. Clasificarea și trăsăturile raporturilor de drept administrativ	138
§ III. Trăsăturile raporturilor de drept administrativ	139
CAPITOLUL VII	
ȘTIINȚA ADMINISTRAȚIEI, ȘTIINȚA DREPTULUI ADMINISTRATIV ȘI DREPTUL ADMINISTRATIV	142
§ 1. Considerații generale	142
§ 2. Principalele concepții privind știința administrației	143
§ 3. Crearea Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României – un vis parțial împlinit	146
§ 4. Perspectiva administrației publice în viziunea Strategiei privind consolidarea administrației publice 2014-2020	148
CAPITOLUL VIII	150
ORGANIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE. INSTITUȚII POLITICO-ADMINISTRATIVE	150
§ 1. Teoria organizării administrației publice. Concepte, categorii, instituții	150
§ 2. Organele administrației publice: definiție și elemente componente	152
§ 3. Noțiunea de sarcini ale organelor administrației publice	153
§ 4. Competența și capacitatea organelor administrației publice	154
§ 5. Particularități ale regimului politic instituit prin Constituția României din 1991	160
CAPITOLUL IX	
INSTITUȚIA ȘEFULUI DE STAT PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	163
I. STATUTUL CONSTITUȚIONAL ȘI ATRIBUȚIILE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI	163
§ 1. Statutul constituțional al Președintelui	163
§ 2. Alegerea și mandatul Președintelui	165
§ 3. Sfera atribuțiilor Președintelui României	167
§ 4. Atribuții realizate în raporturile cu Parlamentul, în calitatea acestuia de organ reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.	168
§ 5. Atribuții realizate în raporturile cu justiția	174
§ 6. Atribuții exercitate în relațiile cu poporul	178
§ 7. Atribuțiile Președintelui ca șef al executivului	179

§ 8. Atribuțiile exercitate în domeniul politicii externe.....	186
II. ACTELE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI	187
§ 9. Forme de concretizare a activității Președintelui.....	187
III. RĂSPUNDEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI.....	192
§ 10. Cadrul constituțional al răspunderii Președintelui României. Imunitatea Președintelui	192
§ 11. Răspunderea politică a Președintelui României.....	195
§ 12. Răspunderea penală a Președintelui României.....	198

CAPITOLUL X

GUVERNUL ROMÂNIEI.....	202
I. REGLEMENTAREA GUVERNULUI POTRIVIT CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DIN 1991, REPUBLICATĂ.....	202
§ 1. Fundamente constituționale	202
§ 2. Statutul Guvernului	203
II. STRUCTURA, ÎNVESTITURA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA GUVERNULUI POTRIVIT CONSTITUȚIEI ȘI LEGII NR. 90/2001	206
§ 3. Structura Guvernului potrivit Constituției României din 1991 și Legii nr. 90/2011	206
§ 4. Investiția Guvernului potrivit Constituției României din 1991, revizuită și republicată.....	208
§ 5. Mandatul Guvernului potrivit Constituției României.....	212
§ 6. Statutul membrilor Guvernului	213
§ 7. Statutul constituțional al primului-ministru	220
§ 8. Aparatul de lucru al Guvernului	223
§ 9. Atribuțiile Guvernului României	225
§ 10. Funcționarea Guvernului	228
III. ACTELE GUVERNULUI	229
§ 11. Determinarea sferei actelor	229
§ 12. Regimul juridic al hotărârilor Guvernului.....	230
§ 13. Regimul constituțional al ordonanțelor Guvernului.....	231
§ 14. Scurte concluzii privind ordonanța de urgență	239
IV. CONTROLUL PARLAMENTAR EXERCITAT ASUPRA GUVERNULUI ȘI A ÎNTREGII ADMINISTRAȚII PUBLICE ȘI RĂSPUNDEREA GUVERNULUI	240
§ 15. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului și a întregii administrații publice	240
§ 16. Răspunderea Guvernului.....	246
§ 17. Moțiunea de cenzură	248
§ 18. Angajarea răspunderii Guvernului	249
§ 19. Răspunderea penală a membrilor Guvernului.....	253

CAPITOLUL XI

MINISTERELE ȘI CELELALTE ORGANE ALE ADMINISTRAȚIEI

CENTRALE DE SPECIALITATE	257
I. NOȚIUNI GENERALE. DREPT COMPARAT.....	257
§ 1. Administrația publică centrală de specialitate	257
§ 2. Determinări terminologice.....	257
§ 3. Drept comparat	258
§ 4. Istoricul reglementării în materia administrației centrale de specialitate pe teritoriul României.....	262

II. CATEGORII DE AUTORITĂȚI CENTRALE DE SPECIALITATE	265
§ 5. Administrația ministerială și administrația extraministerială	265
§ 6. Tipuri de organe ale administrației centrale de specialitate	265
§ 7. Autorități subordonate și autorități autonome	266
§ 8. Definiții	267
§ 9. Ministerele	268
§ 10. Clasificări	269
§ 11. Înființarea, organizarea și funcționarea ministerelor	270
§ 12. Înființarea, organizarea și funcționarea celorlalte organe centrale de specialitate subordonate	272
§ 13. Statutul conducătorilor organelor administrației centrale de specialitate	274
§ 14. Structuri administrative subordonate administrației centrale de specialitate	274
§ 15. Organele centrale de specialitate autonome	275
§ 16. Statut juridic. Elemente definitorii ale autorităților administrative autonome	276
§ 17. Autorități centrale autonome de rang constituțional	277
§ 18. Autorități centrale autonome create prin lege	278
§ 19. Actele autorităților centrale de specialitate	279
§ 20. Alte autorități centrale de specialitate autonome	282

CAPITOLUL XII

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	285
§ 1. Organizarea administrativ-teritorială a statului român	285
§ 2. Istoric al reglementării administrației publice locale în România	286
§ 3. Drept comparat	288
§ 4. Rațiunea și semnificația modificărilor constituționale din anul 2003	292
§ 5. Sfera principiilor și semnificația lor	294
§ 6. Principii de rang constituțional	295
§ 7. Descentralizarea	295
§ 8. Deconcentrarea serviciilor publice	302
§ 9. Autonomia locală	305
§ 10. Dreptul minorităților de a-și folosi limba națională în relațiile cu administrația publică	312
§ 11. Aspecte privind reglementarea dreptului minorităților de a-și folosi limba maternă în raporturile cu administrația în Carta europeană a limbilor regionale minoritare	317
§ 12. Principii legale	319
§ 13. Eligibilitatea	319
§ 14. Principiul legalității	321
§ 15. Consultarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit	322

CAPITOLUL XIII

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ JUDEȚEANĂ	326
§ 1. Consiliul județean. Statutul constituțional și legal	326
§ 2. Drept comparat	328

§ 3. Raporturile dintre autoritățile locale și cele județene	330
§ 4. Consiliul județean: constituire și componență	330
§ 5. Atribuțiile Consiliului județean.....	333
§ 6. Actele consiliului județean și ale președintelui consiliului județean.....	336
§ 7. Răspunderea consiliului județean.....	337
§ 8. Mandatul și funcționarea.....	340
§ 9. Președintele consiliului județean	340
§ 10. Atribuțiile președintelui consiliului județean	342
§ 11. Vicepreședinții consiliului județean și secretarul județului	343
§ 12. Administrația municipiului București	344
§ 13. Constituirea, organizarea, funcționarea și atribuțiile autorităților administrației publice ale sectoarelor municipiului București	344
§ 14. Constituirea, organizarea, funcționarea autorităților administrației publice ale municipiului București.....	346
§ 15. Concluzii privind raporturile dintre autoritățile administrației publice locale de la nivelul municipiului București	347

CAPITOLUL XIV

AUTORITĂȚILE DELIBERATIVE ȘI EXECUTIVE ALE AUTONOMIEI

LOCALE: CONSILIUL LOCAL ȘI PRIMARUL	348
§ 1. Determinarea sferei autorităților	348
§ 2. Aspecte de drept comparat	349
§ 3. Raporturile consiliului local cu celelalte autorități ale administrației publice: coordonare, colaborare, nesubordonare.....	353
§ 4. Consiliul local: statut și componență	354
§ 5. Constituirea.....	354
§ 6. Statutul consilierului local	357
§ 7. Atribuțiile consiliului local.....	362
§ 8. Funcționarea consiliului local.....	363
§ 9. Alte aspecte privind actele consiliului local.....	365
§ 10. Răspunderea consilierilor: categorii, regim juridic.....	367
§ 11. Dizolvarea consiliului local.....	369
§ 12. Primarul	372
§ 13. Alegerea primarului.....	373
§ 14. Mandatul primarului.....	374
§ 15. Statutul constituțional și legal al primarului.....	375
§ 16. Atribuțiile primarului	378
§ 17. Actele primarului	380
§ 18. Răspunderea primarului și a celorlalți aleși locali (președinte și vicepreședinte de consiliu județean, viceprimari, consilieri locali și județeni).....	381
§ 19. Încetarea și suspendarea mandatului primarului.....	389
§ 20. Viceprimarul.....	395
§ 21. Secretarul unității administrativ-teritoriale.....	398
§ 22. Instituțiile, serviciile publice locale și aparatul propriu de specialitate al primarului	401
§ 23. Administratorul public	402
§ 24. Domeniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale. Bunuri și lucrări publice.....	403

§ 25. Preocupări normative actuale privind reglementarea administrației publice locale	407
CAPITOLUL XV	
PREFECTUL	408
§ 1. Statutul constituțional și legal actual.....	408
§ 2. Istoric al reglementării.....	409
§ 3. Aspecte de drept comparat	413
§ 4. Raporturile dintre prefect și autoritățile autonome locale	416
§ 5. Numirea și eliberarea din funcție a prefectului și a subprefectului	417
§ 6. Depolitizarea și profesionalizarea funcției de prefect. Tendințe actuale.....	418
§ 7. Regimul incompatibilităților funcției de prefect și subprefect.....	421
§ 8. Atribuțiile prefectului	422
§ 9. Actele prefectului	424
§ 10. Particularități ale statutului juridic al prefectului. Regimul dreptului de asociere politică și sindicală și al dreptului la grevă	426
§ 11. Cancelaria prefectului și oficiile prefecturale	427
§ 12. Subprefectul.....	428
CAPITOLUL XVI	
PERSONALUL DIN SECTORUL PUBLIC. FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARI PUBLICI ȘI PERSONALUL CONTRACTUAL	429
§ 1. Generalități	429
§ 2. Categoriile de personal.....	431
§ 3. Controverse doctrinare privind statutul juridic al funcționarilor publici	433
§ 4. Fundamente constituționale ale conceptelor de funcție publică și funcționari publici	439
§ 5. Definiția funcției publice și a funcționarului public	441
§ 6. Clasificarea funcționarilor publici	445
§ 7. Regimul juridic al actului de numire într-o funcție publică	451
§ 8. Drepturile și îndatoririle funcționarilor publici.....	454
§ 9. Îndatoririle funcționarilor publici	468
§ 10. Cariera funcționarilor publici. Ocuparea funcțiilor publice	478
§ 11. Răspunderea funcționarilor publici	482
§ 12. Acordurile colective.....	489
§ 13. Corpul de rezervă al funcționarilor publici	493
§ 14. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al funcționarului public	493
§ 15. Regimul juridic al reorganizării și redistribuirii funcționarilor publici	502
§ 16. Gestiunea funcției publice. Agenția Națională a Funcționarilor Publici	503
§ 17. Statutul personalului contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice.....	507
§ 18. Contenciosul funcției publice	509
Bibliografie selectivă	511